

Risale-i Nurlarda nefisleri öldürmemek, terbiye etmek tavsiye ediliyor. Ayetteki "Nefislerinizi öldürün." ifadesi ile nasıl telif edebiliriz; sahabeler nefislerini öldürmüşler mi, nefsi öldürmeyi farz olarak algılayabilir miyiz?

"Mûsâ kavmine dedi ki: 'Ey kavmim! Sizler buzağıya tutulmakla kendinize çok yazık ettiniz. Derhal Yaradanınıza tövbe edin! Nefsinizin kötü arzularını kesin! Allah yolunda kendinizi öldürün! Böyle yapmanız sizi Yaratan nezdinde daha hayırlıdır.' Böylece Allah da sizin tövbelerinizi kabul etsin. Çünkü o tövbeleri çok kabul eder, merhamet ve ihsanı boldur." (Bakara, 1/54)

Ayetteki **"nefislerinizi öldürün"** mefhum olarak üç manaya gelebilir:

1. Hakikî mânası ki herkesin kendi kendini öldürmesi, yani intihar etmesidir. Lakin böyle olsaydı muhatap olacak kavim kalmaz veya ancak âsiler kalırdı. Şu halde kastedilen mânâ bu değildir.

2. Esasen kardeş olan bir kavmin fertlerine, "*Haydi bakalım şimdi birbirinizi öldürünüz.*" demektir. Tefsirciler çoğunlukla bu mânâyı gözetmişlerdir. Tur'a giden Hz. Mûsâ (as)'ın arkasından Samirî, altından buzağı heykeli yapmış, önce bağırtmış ve Apis öküzüne tapan Mısırlılar ve diğer puta tapıcılar gibi İsrailoğullarının bir kısmını, "*İşte Mûsâ bunu aramaya gitti.*" diyerek ona taptırmış; çok yakın bir zamanda bizzat şahid oldukları nimetlere karşı nankörlük edip bir bozgun ve karışıklık çıkarmış.

Kavmin diğer bir kısmı Hz. Harun (as) ile beraber bu gidişi önleyememişlerdi. Hz. Mûsâ (as)'nın dönüşüne kadar bu şirk iyice yayılmıştı. O dönünce Furkan'ın hükmüyle, hem buzağıya tapanlara, hem de onları önlemeyip bekleyenlere hemen tövbe etmelerini ve tövbe edenlerin, etmeyenleri derhal öldürmelerini emretmiştir. Bu iç savaş Allah'ın izniyle zaferle sonuçlanmıştı ki burada o nimet hatırlatılıyor.

3. Sırf mecazî mânası ile "*Nefsani isteklerinizi öldürünüz.*" Bu gerçek tefsir olmayıp işarî bir mânadır. Yani, "*Günahlarınıza pişman olarak gam ve kederden canınızı çıkarın, yahut şehvetlerden menetmekle riyazet ediniz.*"

Tarikatta olduğu gibi nefisleri tamamı ile öldürmek manası, velayet-i kübra

makamında bulunan sahabelerde ve onları takip edenlerde görülmemiştir. Risale-i Nur a velayet-i kübra makamında olduğu için nefisleri öldürmez. Zira nefis öldürülmek için değil sürekli mücadele ile manevi terakki etmek için insana musallat edilmiştir.

Evet, Allah nefis ve şeytan gibi şeyleri insanın terakki ve tekemmülü için insana musallat etmiştir. Bu yüzden imtihan dünyasında ölene kadar nefis ve şeytan insan mahiyetinde vazifesini yapacaktır. İnsanın vazifesi de bu düşmanlarla mücadele edip Allah yolunda terakki etmektir.

Tarikat, makam ve velayet olarak sahabe mesleğine nispetle velayet-i suğra makamındadır. Hal böyle olunca, bu mesleğin nefsi yenme ve terbiye etme yöntemleri, sahabe mesleğinin yöntemlerinden daha alt sırada yer almaktadır.

Öldürmek hakikatlere ulaşma yolunda tarikat ehli için zaruri bir ihtiyaçtır. Çünkü mesleklerinin muktezası ve icabı budur. Nefis baki iken hakikatlere ulaşmaları çok zor. Bu sebeple hakikatlere ulaşmak için ayak bağı olan nefsi yok etmeyi tercih ediyorlar.

Halbuki nefis sadece kurtulması gereken bir düşman değil, nihayetsiz terakki etmenin de bir şartı ve zembereğidir. Tarikat erbabı velayet makamına çıkmak için nefsi öldürüp atıyorlar, ama sahabeler nefsi öldürmeyip, manevi terakkilerinde ve velayetin üst perdelerine çıkmada bir araç ve binek olarak kullanıyorlar.

Ölmüş bir nefis, şükür ve ibadetin bir çok aksamını hissedemez. Bu yönü ile Allah'ın bir çok ismine vasıl olmada nakıs kalır. Sahabeler ise nefsi terbiye ve ıslah ederek ibadet ve şükürün bütün aksamlarını yaşıyorlar ve her isme bir yol buluyorlar.

Allah'ı her yönü ile tanımak ancak nefisle mümkündür. Zira nefis bir çok isme ulaşmada anahtar bir cihazdır. İşte sahabeler bu anahtarı yok etmeyip, ıslah ve terbiye usulü ile Allah'ı tanımada bir araç olarak kullanırken, tarikat evliyalari velayet makamının belli makamına çıkmak için öldürüyorlar. Ya da öldürmekten başka çare bulamıyorlar. Zira nefis ile mücadele etmekte büyük zorluk ve meşakkatler olduğu gibi, onu ibadette araç yapmak için de büyük bir iman iktiza ediyor.